

ČÁST I.

VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

1. Základní údaje

Volby se konaly v termínu vyhlášeném prezidentem České republiky v rozhodnutí ze dne 19. července 2004 (č. 449/2004 Sb.). Provedení voleb se řídilo zákonem č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“). Některá ustanovení volebního zákona upravovala vyhláška Ministerstva vnitra č. 152/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Volby se nekonaly v kraji Praha, neboť funkci zastupitelstva kraje zde plní zastupitelstvo hlavního města Prahy, volené podle zákona o volbách do zastupitelstev obcí.

Volby do zastupitelstev krajů se konaly na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním, podle zásady poměrného zastoupení.

Odevzdávání hlasovacích lístků, jejich posuzování a prvotní sčítání hlasů probíhalo ve stálých volebních okrscích, vytvořených podle zákona č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, ve znění pozdějších předpisů. V těchto volbách bylo evidováno 13 653 volebních okrsků.

2. Počet mandátů

Počet mandátů v zastupitelstvu kraje byl pro tyto volby stanoven na základě počtu obyvatel kraje k 1. lednu 2004 tak, že to bylo 45, 55 nebo 65 volených členů zastupitelstva. Přehled o počtu obyvatel kraje a počtu volených zastupitelů podává následující tabulka:

Kraj	Počet obyvatel k 1.1.2004	Počet volených zastupitelů	Kraj	Počet obyvatel k 1.1.2004	Počet volených zastupitelů
Středočeský	1 135 795	65	Pardubický	505 486	45
Jihočeský	625 541	55	Vysočina	517 511	45
Plzeňský	550 113	45	Jihomoravský	1 122 570	65
Karlovarský	304 249	45	Olomoucký	636 313	55
Ústecký	820 868	55	Zlínský	591 866	45
Liberecký	427 722	45	Moravskoslezský	1 260 277	65
Královéhradecký	547 563	45	Celkem mandátů	x	675

Oproti volbám v roce 2000 se změnilo území čtyř krajů – Vysočiny, Jihomoravského, Olomouckého a Moravskoslezského přesunem obcí mezi nimi podle zákona č. 387/2004 Sb., o změnách hranic krajů.

3. Voliči

Právo volit měli státní občané České republiky, kteří alespoň ve druhý den voleb dosáhli věku nejméně 18 let a nenastala u nich zákonem stanovená překážka ve výkonu volebního práva. Své právo volit mohl volič uplatnit pouze na území volebního okrsku v obci, kde byl přihlášen k trvalému pobytu a zapsán do stálého seznamu voličů.

4. Volební orgány

Volby řídila Státní volební komise jako stálý volební orgán, ustavený podle zákona o volbách do zastupitelstev krajů, její působnost byla dále upravena vyhláškou Ministerstva vnitra č. 152/2000 Sb.

Veškeré činnosti v technicko - organizační přípravě voleb a v zabezpečení zpracování jejich výsledků byly definovány jako výkon státní správy a volebním zákonem určeny do působnosti jím vyjmenovaných orgánů státní správy a orgánů samosprávy.

Ve volebních okrscích zabezpečovaly průběh voleb a prvotní zjištění výsledků hlasování okrskové volební komise, které byly společné i pro volby do Senátu. Hlavními úkoly těchto komisí bylo zejména zajistit průběh hlasování, bezprostředně po uzavření volebních místností sečíst hlasy, vyhotovit zápis o průběhu a výsledku hlasování a předat ho do dalšího zpracování na územně příslušném pracovišti ČSÚ.

5. Kandidátní listiny

Kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev krajů mohly podávat jednotlivé politické strany a politická hnutí, registrované u Ministerstva vnitra nebo jejich koalice (dále jen „strany“). Kandidátní listinu nemohly podávat strany, jejichž činnost byla pozastavena.

Kandidátní listiny se předkládaly nejpozději 66 dnů přede dnem voleb krajskému úřadu. V rámci téhož kraje mohly politické strany nebo politická hnutí podat pouze jednu listinu, a to buď samostatně, nebo jako součást koalice.

Ke kandidátní listině musela být přiložena prohlášení všech kandidátů na ní uvedených, že mj. souhlasí s kandidaturou a že jim nejsou známy překážky volitelnosti. Údaje v podaných kandidátních listinách byly krajským úřadem přezkoumány z hlediska náležitostí daných zákonem a bezvadné listiny byly ve lhůtě do 48 dnů přede dnem voleb zaregistrovány. Pokud byly na listině shledány závady a nebylo dosaženo jejich nápravy, byla odmítnuta a dotyčná strana se mohla změny takového rozhodnutí dožadovat u soudu.

Na kandidátní listině byli jednotliví kandidáti uvedeni v pořadí určeném stranou, v tomto pořadí byly také kandidátům přidělovány stranou získané mandáty. Pořadí pro přidělení mandátu mohli ovlivnit voliči využitím práva přednostního hlasování, tj. označením až čtyř kandidátů na hlasovacím lístku. Na kandidátní listinu mohla strana zapsat nejvýše o pět kandidátů více, než kolik činil počet členů volených do příslušného zastupitelstva kraje.

Kandidát se mohl do zahájení voleb vzdát kandidatury, do stejného okamžiku mohl být odvolán zmocněncem strany, která kandidátní listinu podala. Pokud bylo takové prohlášení učiněno až po registraci listiny, při zjišťování výsledků se k přednostním hlasům pro tyto kandidáty nepřihlíželo. O kandidátech, kteří z voleb odstoupili nebo jejichž kandidatura byla odvolána, byly uveřejněny informace ve všech volebních místnostech kraje.

Počet kandidujících stran se v rámci jednotlivých krajů pohyboval od 11 (Pardubický kraj) do 21 (Moravskoslezský kraj). Celkem ve všech krajích kandidovalo 55 různých stran – jejich přehled je obsažen v následujícím seznamu:

Vylosované číslo, název a zkratka názvu kandidátní listiny, složení koalice

1 Koalice pro Středočeský kraj - Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová - Unie svobody - Demokratická unie	KOAL_STČ
2 SNK sdružení nezávislých a Evropští demokraté - SNK sdružení nezávislých - Evropští demokraté	SNK-ED
3 Naděje	N
4 Strana pro otevřenou společnost	SOS
5 Moravská demokratická strana	MoDS
6 Koalice pro Pardubický kraj - Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová - Unie svobody - Demokratická unie	KOAL_PAR
7 ZHN a SNK společně - Zlínské hnutí nezávislých - SNK sdružení nezávislých	ZHN+SNK
8 Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová	KDU-ČSL
9 Správný směr	SPS
10 Sdružení nezávislých kandidátů - Nestraníci pro Moravu - SNK sdružení nezávislých	NPM+SNK
11 Za prosperitu a jistoty východní Moravy - Strana za životní jistoty - Moravská demokratická strana - Hnutí samosprávné Moravy a Slezska	PROSP.VM
12 Zelení a otevřená společnost - Strana zelených - Strana pro otevřenou společnost - Tábor 2002	SZ+SOS+T
13 Strana za životní jistoty - Strana občanů republiky České - Strana za životní jistoty - Strana občanů republiky České	SŽJ+SORČ
14 Unie svobody - Demokratická unie	US-DEU
15 Republikáni Miroslava Sládka	RMS

16 ZELENÁ pro MORAVU - Strana zelených - Liberální reformní strana	ZEL_MOR
17 Evropská strana důstojného stáří	ESDS
18 Strana zelených a US-DEU - Strana zelených - Unie svobody - Demokratická unie	SZ,USDEU
19 NEZÁVISLÍ	NEZ
20 ED, VPM, SOS - Volba pro kraj - Strana pro otevřenou společnost - Volba pro město - Evropští demokraté	EDVPMSSOS
21 Strana zelených	SZ
22 Koalice Strany zelených a Strany pro otevřenou společnost - Strana zelených - Strana pro otevřenou společnost	SZ+SOS
23 Strana práce	SP
24 Koalice pro Karlovarský kraj - Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová - Strana zelených	KOAL_KV
25 České hnutí za národní jednotu	ČHNJ
26 Občanská demokratická strana	ODS
27 Volba pro město	VPM
28 Koalice "Unie pro sport a zdraví - Demokratická regionální strana" - Demokratická regionální strana - Unie pro sport a zdraví	USZ+DRS
29 Strana pro otevřenou společnost a Hnutí nezávislých za harmonický rozvoj obcí a měst - Strana pro otevřenou společnost - Hnutí nezávislých za harmonický rozvoj obcí a měst	SOSHNHRM
30 SVOBODNÍ	S
31 NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI+STRANA ZA ŽIVOTNÍ JISTOTY+STRANA VENKOVA+STRANA ZDRAVÉHO ROZUMU=SPOJENÉ OBČANSKÉ SÍLY - Strana za životní jistoty - Strana venkova - spojené občanské síly - Strana zdravého rozumu	SP.OBČ.S
32 Helax-Ostrava se baví	HOB
33 Koruna Česká (monarchistická strana Čech, Moravy a Slezska)	KČ

34 Pravý Blok - strana za ODVOLATELNOST politiků, REFERENDA a PŘÍMOU demokracii WWW.CIBULKA.NET	PB
35 Sdružení pro zdraví, sport a prosperitu	SZSP
36 Česká strana sociálně demokratická	ČSSD
37 Koalice jižní Morava - Strana za životní jistoty - Hnutí samosprávné Moravy a Slezska - Strana venkova - spojené občanské síly	JIŽ.MOR.
38 Demokratická Unie České republiky	DEUČR
39 Evropští demokraté	ED
40 Česká strana národně sociální	ČSNS
41 SNK sdružení nezávislých	SNK
42 Strana za životní jistoty	SŽJ
43 Strana venkova - spojené občanské síly	SV SOS
44 Masarykova demokratická strana	MDS
45 Strana zdravého rozumu	SZR
46 Dělnická strana - akce za snížení poslaneckých platů - Pravá alternativa - Dělnická strana	DS_PLATY
47 Dělnická strana	DS
48 Koalice za zrušení Senátu a za obnovení trestu smrti-Vaším hlasem nepodpoříte platy stranických funkcionářů, ale zdravotnictví kraje - Akce za skutečnou demokracii - Strana zdravého rozumu	Váš hlas
49 Koalice Dělnické a Národní strany - "Národní strana" - Dělnická strana	DS+NS
50 Konzervativní strana	KONS
51 Morava - Moravská demokratická strana - Hnutí samosprávné Moravy a Slezska	HSMSMoDS
52 Národní sjednocení	NSJ
53 Občanská demokratická aliance	ODA

- Evropští demokraté
- Nezávislí starostové pro kraj

6. Způsob hlasování

Volič hlasoval osobně, zastoupení nebylo možné. Voličům, kteří se nemohli dostavit do volební místnosti, bylo na jejich žádost umožněno odevzdat hlas do přenosné volební schránky. Hlasovací lístky byly na základě seznamu voličů doručovány všem voličům nejpozději 3 dny před volbami, případně je volič obdržel od okrskové volební komise.

Účast ve volbách byla okrskovou volební komisí zaznamenána ve výpisu ze stálého seznamu voličů. Uplatnění zásady, že jeden volič má jeden hlas, bylo zajištěno tím, že voliči byla okrskovou volební komisí vydána úřední obálka, do které volič vložil hlasovací lístek vybrané strany.

Na hlasovacím lístku vkládaném do úřední obálky mohl volič vyznačit, kterým z kandidátů na něm uvedených dává přednost. To provedl tak, že zakroužkoval pořadové číslo předtištěné u jména kandidáta a mohl tak učinit maximálně u čtyř kandidátů.

7. Zjištění výsledků hlasování v okrskové volební komisi

Bezprostředně po ukončení hlasování, zahájily okrskové volební komise posuzování platnosti hlasovacích lístků a sčítání hlasů, přičemž byly zjišťovány tyto údaje:

- počet osob zapsaných do výpisu ze stálého seznamu voličů,
- počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,
- počet odevzdaných úředních obálek,
- počet platných hlasů celkem,
- počet platných hlasů odevzdaných pro každou stranu (kandidátní listinu) jednotlivě,
- počet platných přednostních hlasů pro každého kandidáta jednotlivě.

Na závěr jednání okrskové volební komise byl o průběhu a výsledcích hlasování vyhotoven zápis, který byl určenými členy komise osobně předán územně příslušnému pracovišti Českého statistického úřadu.

8. Výsledky voleb

Po sečtení výsledků hlasování za všechny volební okrsky daného kraje byl zjištěn celkový počet platných hlasů v kraji a celkový počet platných hlasů pro každou stranu jednotlivě. Pokud strana získala alespoň 5 % z celkového počtu platných hlasů v kraji, postoupila do skrutinia, ve kterém byl rozdělován stanovený počet mandátů. K hlasům odevzdaným pro ostatní strany se nadále nepřihlíželo.

Pro rozdělení mandátů stranám ve skrutiniu byla použita metoda d'Hondtova s upraveným prvním dělitelem d'Hondtovy řady dělitelů (číslo 1,42 místo čísla 1).

Z celkového počtu 55 kandidujících stran se o 675 mandátů podělilo 14 stran, z nich však pouze 3 mají zastoupení ve všech krajích (ODS, ČSSD, KSČM). Tyto tři strany tvoří zastupitelstvo Ústeckého kraje.

Devět stran získalo mandáty pouze v jednom kraji, 7 z nich však také pouze v jednom kraji kandidovalo. Z 5 volebních stran, které kandidovaly ve všech krajích nezískaly ani jeden mandát 2 strany – strana č. 19 NEZÁVISLÍ a strana č. 34 Pravý Blok.

Počet stran v jednom zastupitelstvu se v jednotlivých krajích (s výjimkou Ústeckého) pohyboval od 4 do 5, pouze v Královéhradeckém kraji je zastupitelstvo složeno ze 6 stran. V souhrnu za všechna zastupitelstva získala nejvíce mandátů Občanská demokratická strana – 291 mandát z celkového počtu 675, což představuje 43,1 %.

Stranou získané mandáty byly jednotlivým kandidátům přiděleny v pořadí, v jakém byli uvedeni na hlasovacím lístku. Pokud však kandidát obdržel tolik přednostních hlasů, že to činilo alespoň 10 % z počtu platných hlasů pro stranu v kraji, posunul se v pořadí pro přidělení mandátu na první místo. Kandidáti, kteří mandát nezískali, se stali náhradníky.